

**Wyrok z dnia 6 grudnia 1996 r.
II UKN 25/96**

W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania zasadności ustaleń faktycznych i oceny dowodów dokonanych przed sądem drugiej instancji, nie może też dokonywać własnych ustaleń faktycznych odmiennych od przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku (art. 393¹⁵ KPC).

Przewodniczący SSN: Stefania Szymańska, Sędziowie: SN Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), SA Mieczysław Bareja.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 1996 r. sprawy z wniosku Andrzeja S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o rentę inwalidzką, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sadu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 lipca 1996 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 29 grudnia 1995 r. oddalił odwołanie Andrzeja S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w W. z dnia 12 czerwca 1995 r. po stwierdzeniu, że wnioskodawca utracił prawo do pobieranej renty inwalidzkiej z tytułu wypadku przy pracy wobec ustania inwalidztwa, co uzasadniało wstrzymanie wypłaty świadczenia od dnia 1 lipca 1995 r. na podstawie art. 78 i art. 102 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Wnioskodawca uległ w dniu 10 maja 1991 r. wypadkowi przy pracy doznając oparzenia twarzy i oczu w następstwie czego został zaliczony początkowo do II grupy, a w 1993 r. do III grupy inwalidów, pobierając stosowną rentę inwalidzką. W trakcie kolejnych badań kontrolnych Wojewódzka Komisja Lekarska do spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia stwierdziła brak inwalidztwa tak z tytułu wypadku przy pracy, jak i z ogólnego stanu zdrowia, po rozpoznaniu stanu po oparzeniu termicznym i chemicznym obu oczu, z przewlekłym zapaleniem spojówek, a organ rentowy - na tej podstawie - wstrzymał wnioskodawcy wypłatę renty inwalidzkiej. Biegły lekarz okulista, wydający opinię w sprawie dla potrzeb Sądu Wojewódzkiego rozpoznającego odwołanie wnioskodawcy uznał, iż stan zdrowia odwołującego uległ poprawie, a niekorzystne objawy wycofały się. Nieliczne maleńkie ciała obce w rogówce obu oczu nie powodują żadnych dolegliwości i nie wpływają na funkcję oczu. Przewlekłe zapalenie brzegów powiek i spojówek nie powoduje inwalidztwa.

W rewizji od tego wyroku wnioskodawca zarzucił powierzchowność opinii biegłego, nie zauważoną przez Sąd Wojewódzki i dołączył wynik badania oczu przeprowadzonego w dniu 5 lutego 1996 r. w [...] Centrum Okulistycznym we Wrocławiu, wskazujący na "poszerzenie obu plam ślepych - większe niż w badaniu poprzednim".

Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe poprzez dopuszczenie

dowodu z opinii uzupełniającej biegłego lekarza okulisty (tego samego, który występował przed Sądem pierwszej instancji) i oddalił rewizję po ustaleniu, że diagram pola widzenia plam ślepych obu oczu wykazał, iż na 22 testowane bodźce wnioskodawca nie widział 4, co nie ma wpływu na ostrość wzroku, ta bowiem - według tego samego badania - wynosiła 0,3 dla oka prawego i 1,0 dla oka lewego, a wnioskodawca z bliży czytał oboma oczami najdrobniejszy druk. Wszystko to świadczy o trafności ustaleń Sądu Wojewódzkiego.

Od powyższego wyroku kasację złożył wnioskodawca i zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 3 § 2 KPC w dawnym brzmieniu, art. 232 i art. 233 KPC poprzez oparcie swoich ustaleń na opinii biegłego okulisty, którą to opinię wnioskodawca kwestionował zarówno we wniesionej rewizji, jak też przed zakończeniem postępowania przed Sądem Apelacyjnym. Wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, a nadto "o dopuszczenie w postępowaniu przed Sądem Najwyższym dowodu z zaświadczenia...Spółdzielni Pracy Lekarzy Specjalistów i Stomatologów w W. - stwierdzającego u wnioskodawcy schorzenia o charakterze laryngologicznym ... stan po urazie akustycznym w 1991 r.". Według skargi niewłaściwe było powierzenie badań uzupełniających temu samemu biegłemu. Świadczy to o nie dość wnikliwym wyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy. Wnioskodawca był uznany od dnia 10 maja 1991 r. (od dnia wypadku) inwalidą nie tylko w związku z wypadkiem przy pracy, ale też z ogólnego stanu zdrowia, z czym wiąże się stwierdzone obecnie obustronne przytępienie słuchu. Sądy obu instancji oceniając stan zdrowia wnioskodawcy tylko odnośnie do narządu wzroku, nie badając istnienia inwalidztwa z ogólnego stanu zdrowia, nie wyjaśniły sprawy w sposób należyty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeks postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189) od orzeczenia sądu drugiej instancji oddalającego po dniu wejścia w życie tej ustawy (to jest po 1 lipca 1996 r. - art. 14) rewizję lub orzekającego co do istoty sprawy, przysługuje kasacja z wyłączeniem spraw, w których według tej ustawy kasacja nie przysługuje. Te przepisy pozwalają na wniesienie kasacji w niniejszej sprawie i badanie czy jest ona przedmiotowo dopuszczalna (art. 393 KPC). Sprawa dotyczy ustalenia prawa do świadczenia inwalidzkiego (renty) z tytułu wypadku przy pracy, stąd kasacja nie jest wyłączona.

Jedną z podstaw kasacji może być naruszenie przepisów postępowania, jeżeli mogło to wywrzeć wpływ na wynik sprawy. Konieczne jest więc wykazanie, że doszło do naruszenia konkretnego przepisu procedury i to obiektywnie istotnego, a także wskazanie błędów lub braków świadczących o naruszeniu danego przepisu.

Naruszeniem takim, które mogło wpłynąć rozstrzygająco na wynik sprawy, będzie niedopuszczenie dowodów na sporne między stronami okoliczności, mające istotne znaczenie dla sprawy. Przepisy określające podstawy kasacji wyłączają możliwość skutecznego zgłoszenia w skardze kasacyjnej nowych zarzutów, które wyma-

gałyby czynienia nowych ustaleń faktycznych, te bowiem ustalenia co do swojej trafności nie podlegają badaniu w trybie postępowania kasacyjnego, chyba że poczynione zostały z naruszeniem przepisów postępowania. Takie błędy w ustaleniach sądu drugiej instancji przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, które są wynikiem naruszenia przepisów procesowych, jak np. dowolna ocena dowodów czy niewyczerpanie postępowania dowodowego, mogą pośrednio uzasadniać uchylenie wyroku.

Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania zasadności dokonanych przez Sądy pierwszej i drugiej instancji ustaleń faktycznych i dowodów, nie może też tym bardziej dokonywać własnych ustaleń faktycznych, odmiennych od przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku.

Przenosząc to do rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że ustalenia Sądu Apelacyjnego poczynione także na podstawie uzupełnionego materiału dowodowego są trafne i Sąd Najwyższy je podziela, natomiast zarzuty kasacji sprowadzają się w swej istocie do polemiki z tymi ustaleniami przez nieuzasadnione kwestionowanie opinii biegłego lekarza okulisty Mirosława U.

Zgłoszone w skardze kasacyjnej nowe dowody nie mają znaczenia na tym etapie sprawy, Sąd Najwyższy nie dokonuje własnych ustaleń faktycznych i nie prowadzi postępowania dowodowego. Skoro ustało inwalidztwo wnioskodawcy z tytułu wypadku przy pracy - co wynika z ustaleń faktycznych i dowodów przeprowadzonych przez Sądy - świadczenie nie przysługuje (art. 78 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin - Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm. w związku z art. 25 pkt 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - jednolity tekst: Dz. U. z 1983 r., Nr 30, poz. 144 ze zm.).

Z tych wszystkich względów na podstawie art. 393¹² KPC orzeczono jak w sentencji.

=====